Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 171 (1421) ♦ Вівторок, 17 вересня 1996 року ♦ Ціна договірна

"НА-ГОРА" – ВУГІЛЛЯ, А НЕ СТРАЙКИ

Відбулося засідання колегії Міністерства вугільної промисловості України. Страйки шахтарів поставили вуглевидобувну галузь на грань катастрофи. І лише енергійні заходи уряду змогли поступово нормалізувати становище. Із передбачених Державним бюджетом на 1996 рік 136 трлн. крб. на розвиток і підтримку вугільних підприємств уже виділено 80,5 трлн. крб., які майже повністю використано на погашення заборгованості по заробітній платі. Тільки за останній тиждень у вугільну промисловість спрямовано 8 трлн. крб. бюджетних коштів. Проте ситуація ще залишається складною.

У центрі уваги членів колегії стояли постанови Кабінету міністрів України, прийняті 12 вересня, — «Про забезпечення своєчасних розрахунків споживачів за вугілля та вугільну продукцію і поліпшення фінансового становища вугільних підприємств» і «Про додаткові заходи щодо структурної перебудови вугільної промисловості та поліпшення соціально-економічної ситуації у шахтарських регіонах». Перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець, який взяв участь у засіданні, зазначив, що держава чітко виконує свої зобов'язання перед гірниками. Він піддав критиці стиль роботи міністерства і зажадав від нового міністра галузі — Юрія Руденцова, вжити рішучих заходів для поліпшення оперативності роботи всіх ланок апарату.

Колегія, як повідомив Укрінформ, схвалила звернення урядової комісії, Мінвуглепрому України і галузевих профспілок до шахтарів, усіх працівників вугільної промисловості, в якому закликається не піддаватися провокаційним закликам до крайніх форм тиску на державні органи, а зосередити зусилля на збільшенні вуглевидобутку.

Дискусії скінчилися. Побачимося?

Учора відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з президентом Північноатлантичної Асамблеї Карстеном Фойгтом. Під час розмови Олександр Мороз зазначив, що подібні зустрічі представників парламентських і міжпарламентських структур надзвичайно корисні. «Особливо тепер, — сказав він, — коли потрібно вирішити багато питань щодо європейської безпеки. Я вважаю, що ваша ініціатива з проведення в Києві семінару «Регіональна безпека і стабільність» надзвичайно слушна. Про це свідчать активні дискусії, які відбулися». Співрозмовники зійшлися на думці, що такі заходи варто проводити принаймні раз на рік.

Учора Карстен Фойгт мав розмови у постійних комісіях Верховної Ради — з питань оборони та державної безпеки, у закордонних справах та зв'язках з СНД. Гостя цікавила, звичайно, позиція українських парламентаріїв щодо розширення НАТО. Він мав змогу почути міркування депутатів різних політичних орієнтацій, і дискусії на задану тему були, за його словами, надзвичайно жвавими.

Парламентська хроніка

Автомобіль не розкіш.., якщо продаєш його один раз

Денне засідання 13 вересня

Голова державної податкової адміністрації Віталій Ільїн виніс на розгляд депутатів проект Закону України «Про внесення доповнень до статті 2 Декрету Кабінету міністрів України від 17 березня 1993 року № 24 «Про податок на промисел». Суть доповнень, роз'яснив доповідач, полягає у необхідності законодавчого врегулювання звільнення громадян від сплати податку на промисел при продажу ними власного автотранспорту, якщо він реалізується одноразово протягом року. Згідно з поправкою сплачувати податки та купувати патент мають лише ті, хто займається підприємницькою діяльністю з реалізації автомобілів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Нарада з головами постійних комісій

Відбулася чергова нарада Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з головами постійних комісій. Було розглянуто розклад засідань Верховної Ради 17—20 вересня. Учасники наради зосередили увагу на законопроектах, прийняття яких допоможе врегулювати економічні, політичні, соціальні аспекти життєдіяльності держави. Це, зокрема, проект закону про Конституційний суд України (друге читання), проект постанови Верховної Ради України про формування обласних і районних бюджетів на 1997 рік, проект закону України про формування фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, інформацію Кабінету міністрів України про попередні наслідки грошової реформи та про стан ліквідації заборгованості у заробітній платі та ін.

На нараді йшлося про проект закону про Державний бюджет України на 1997 рік. За Конституцією, він розглядатиметься в комісіях Верховної Ради України впродовж двох тижнів. Оскільки виникає багато питань, тісно пов'язаних з цим важливим законопроектом, запропоновано створити тимчасову комісію з опрацювання податкової політики в Україні. Йшлося й про план соціального розвитку регіонів на 1997 рік, без якого не можна розглядати бюджет.

Відбувся обмін думками з приводу призначення членів Конституційного суду України, обрання заступника Голови Верховної Ради України, структури апарату Верховної Ради України та ін.

За жнивним полем знов гаряче поле – священне й вічне хліборобське коло

Посієш вчасно — вродить рясно.

Споконвіку керується цією простою істиною хлібороб. Можуть зупинятися заводи й шахти, ставати на вимушений прикол судна й поїзди... Та не може перерватися землеробський колобіг: один урожай зібрав — і тут же про наступний дбай. За цим — хліб насущний, а отже — саме життя людське.

За цим правилом працює колектив науково-виробничого об'єднання «Еліта» в Одеській області.

(Закінчення на 4-й стор.).

На знімках: сівба в «Еліті»; зліва — направо: головний агроном Петро Москалюк, директор Олексій Гайваненко, механізатори Віктор Нагулко, Валерій Русол.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Наздоженемо Європу в ціні на хліб?

З 11 числа цього місяця уряд скасував постанову, що забороняла у зв'язку із впровадженням нової грошової одиниці підвищувати ціни до 1 жовтня, і вже 15 вересня столичні бабусі скрушно розводили руками, придивляючись до нових цінників на хліб. Київські магазини за хлібину чорного (1 кг 250 гр), котрий нещодавно коштував 64 копійки, «правили» 80. 750-грамовий буханець білого, що його можна було купити за 44 копійки, «тягне» нині 52. У середньому «запашний із скоринкою» подорожчав на 25—30 відсотків.

До подорожчання столичний хлібець залишався одним з найдешевших у країні. Приміром, за кілограм білого на Закарпатті, в Запоріжжі, Криму треба сплатити 90 коп.

Парламентська хроніка

Автомобіль не розкіш...

(Початок на 1-й стор.).

Після обговорення проекту парламентарії схвалили законодавчу ініціативу, з якою виступила державна податкова адміністрація: внесені доповнення до Декрету Кабміну «Про податок на промисел», на думку більшості, відповідають інтересам громадян України.

Розгляд наступного питання позначався традиційною дискусійністю — йшлося про склад депутатської комісії, що створюється для сприяння у вивченні питань, пов'язаних з перевіркою діяльності ОУН-УПА. Аргументи промовців з цього питання залежали від політичної орієнтації, але попри ідеологічну заангажованість більшості з них, вдалося досягти позитивного результату — привернути увагу до трагічних сторінок української історії XX століття, визнати, що їх зміст виходить за рамки усталених за радянську добу понять. Тимчасову спеціальну депутатську комісію, сформовану на пропорційній основі, очолює Анатолій Юхимчук (депутатська група «Незалежні»), який у виступі підкреслив, що створена комісія не виконуватиме слідчих функцій, а справді сприятиме тому, щоб відповідні органи, наукові установи об'єктивно підійшли до оцінки діяльності ОУН-УПА.

На завершення пленарного засідання Голова Верховної Ради Олександр Мороз проінформував про створення в парламенті депутатської групи «Конституційний центр» на чолі з Михайлом Сиротою. Нова група, за словами самого М. Сироти, зібралася під ідеєю конституційності і центризму в політиці: до її складу увійшли 47 депутатів з «Центру», «Державності», позафракційних та окремі представники інших груп.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ЗАЯВА ПРЕС-СЛУЖБИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Чиновники з апарату Президента України знову збурюють суспільство своїми намаганнями стати понад владою. Скориставшись відрядженням глави держави, вони 12 вересня ц. р. через державні засоби масової інформації оприлюднили безпрецедентну за змістом і формою так звану заяву прес-служби Президента України.

Нехтуючи загальноприйнятими нормами, цей підрозділ апарату навіть не від імені Президента, а від свого власного безапеляційно оцінює нормативні акти єдиного органу законодавчої влади в Україні та їх відповідність Конституції, перебираючи на себе повноваження ще й Конституційного Суду. Адже в статті 147 Основного Закону визначено: «... Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України». До створення Конституційного Суду України, за Основним Законом нашої держави, тлумачення законів здійснює Верховна Рада України.

Прес-служба Верховної Ради України уповноважена заявити, що відповідним комісіям Верховної Ради України доручено з'ясувати всі обставини цього факту і внести відповідні пропозиції.

Прес-служба Верховної Ради України.

Де майбутнє?

Заява

Соціалістичної фракції Верховної Ради України з приводу катастрофічної демографічної ситуації та стану здоров'я громадян України

Відповідно до Конституції України (ст. 49) кожному громадянину гарантовано право на охорону здоров'я, «яка забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм». Медичну допомогу надають безоплатно в державних і комунальних закладах охорони здоров'я, до того ж наявна мережа таких закладів не може бути скорочена.

Напередодні розгляду Верховною Радою України Програми Кабінету міністрів Соціалістична фракція Верховної Ради України заявляє, що вітчизняна медицина потребує невідкладної, системної, комплексної допомоги. Галузь охорони здоров'я перебуває у глибокій затяжній кризі, демографічна ситуація, стан здоров'я населення катастрофічно погіршується, що веде до різкого зменшення населення України.

Про це свідчить показник негативного приросту населення України, який неухильно зростає. До дев'яностих років був позитивний приріст населення, а з 1991 року він став негативним і в 1992 році становив мінус 2%, а в 1995 році сягнув жахливих 5,8%.

Загальний коефіцієнт смертності становив у 1995 році 15,4% на кожну тисячу населення.

Кількість померлих значно перевищує кількість народжених. З кожним роком Україна зазнає дедалі більших людських втрат. Так, у 1991 році населення нашої держави скоротилося на 39,1 тисячу громадян, у 1992 році — на 97,8 тисячі, у 1993 р. — на 234 тисячі, у 1994 р. — на 280 тисяч, а в 1995 р. — на 274 тисячі, в 1996 р. ця страшна тенденція наростає.

Отже, під загрозою саме існування народу України.

Вважаємо, що держава не може бути пасивним спостерігачем загибелі власного народу.

Адже в Україні не було ні війни, ні чуми, ні якихось природних катаклізмів.

Такий стан є наслідком катастрофічного зниження життєвого рівня переважної більшості населення через соціально-економічну кризу, невирішення економічних і соціальних проблем, загострених наслідками Чорнобильської катастрофи: соціально-психологічного дискомфорту, невпевненості у скорішій зміні ситуації на краще.

Особливо непокоїть показник смертності немовлят, який, поза сумнівом, є дзеркалом соціально-економічного стану суспільства.

Загальна захворюваність населення у 1995 році зросла порівняно з 1994 роком на 4,3% і становила 6310,2 випадка на 100.000 населення.

Особливо непокоїть зростання кількості хворих на анемію. За останні роки воно становить 10,7%. Це означає, що народ просто голодує.

Щорічно зростає рівень ускладнення вагітності, пологів, післяпологового періоду тощо. Жахливі факти свідчать, що кожного року майже 40 тисяч жінок недоношують вагітності. За останні 10 років збільшилася кількість недоношених дітей майже в 5 разів, а з природними вадами розвитку — у 3 рази. Сьогодні в Україні близько 70 відсотків новонароджених з першого дня життя мають ті чи інші відхилення в стані здоров'я, а в дітей дошкільного віку цей показник досягає 75 — 80 відсотків. Також зростає група дітей, які часто хворіють, вона становить 15 відсотків, серед дошкільнят — 26%, а серед дітей до 3 років — 36,2%.

Про яку майбутню Україну може йти мова, якщо цей жах триватиме?

Серйозно непокоїть також збільшення захворюваності та смертності від такої соціальної хвороби, як туберкульоз. Протягом останніх чотирьох років захворюваність на туберкульоз зросла на 24%, а смертність — на 32%.

Серед інших соціальних хвороб слід сказати про галопівне зростання психічних розладів (на 30% порівняно з 1990 роком), алкоголізму, алкогольних психозів, наркоманії. На обліку — 700 тисяч хворих на алкоголізм. У країні на ці хвороби на відміну від радянського періоду страждають уже й підлітки.

В арифметичній прогресії відбувається зростання захворювання на сифіліс та гонорею: в 1995 році зареєстровано більш як 61 тисячу хворих на сифіліс.

Всебічно проаналізувавши наведені дані, Соціалістична фракція Верховної Ради України вважає за необхідне визнати охорону здоров'я найголовнішим державним пріоритетом. І перш за все вимагає припинити руйнацію вітчизняної системи охорони здоров'я.

Галузь працює в умовах гострого дефіциту бюджетних коштів. У 1995 році фактичні асигнування на утримання охорони здоров'я здатні були забезпечити не більш як 40 відсотків реальних потреб, а в поточному році —21,8%. Господарчі витрати профінансовано лише на 20%, придбання медикаментів — на 11%, капітальний ремонт — на 1%, заробітна плата медиків — на 30%.

Як наслідок, закриваються лікарні, скорочується кількість ліжок, кваліфікований медичний персонал йде у тривалі неоплачувані відпустки. Місяцями не виплачують заробітну плату.

Нищівного удару завдано медичній науці. Скорочуються наукові та навчальні медичні заклади, кафедри, лабораторії, інститути. Кваліфіковані науковці, медичні працівники масово звільняються, залишають медицину.

Через хронічну нестачу коштів, а охорона здоров'я не одержує навіть тих крихт, що передбачені бюджетом, медичні заклади, лікарні, інститути, медуніверситети стали боржниками, вони не в змозі оплатити за комунальні послуги, придбати медикаменти, апаратуру, зробити навіть косметичний ремонт приміщень.

Медичні заклади опинилися в жалюгідному, жебрацькому стані. Настала нова доба руїни. В нинішній економічній ситуації заклади охорони здоров'я відчувають гостру нестачу в забезпеченні медикаментами та медичною технікою.

Відсутність державного регулювання імпорту медикаментів призвела до насичення ринку в обсягах, а не в номенклатурі. Практикується самостійна закупівля медикаментів лікувальними закладами через велику кількість посередників, що веде до зростання цін на ліки та апаратуру.

Без докорінних змін в економічній і соціальній політиці неможливо вирішити окреслених проблем.

Ми впевнені, що саме зміна стратегії й тактики реформ створить умови для всебічного розвитку суспільства й забезпечення конституційних прав громадян.

Соціалістична фракція Верховної Ради України — за таку систему охорони здоров'я, яка добре забезпечена медикаментами, медичною технікою та висококваліфікованими спеціалістами.

х х х

На підставі викладеного вимагаємо від Президента та уряду вжити термінових заходів, спрямованих на зупинення руйнації системи охорони здоров'я, відновити передбачене бюджетне фінансування галузі в межах не менш як 8% бюджету та виконувати положення Основного Закону нашої держави.

Ми обстоюємо також необхідність виконання довготермінових цільових програм «Діти України» та «Планування сім'ї», які мають на меті зниження дитячої смертності та зміцнення здоров'я в майбутньому.

Наголошуємо на потребі невідкладного виступу Президента України перед Верховною Радою з позачерговою доповіддю про демографічну ситуацію та стан здоров'я населення. Сподіваємося на конструктивну відповідь. Готові до плідної співпраці заради докорінного поліпшення ситуації, що склалася, оздоровлення та розквіту народу України.

Ніна МАРКОВСЬКА,
заступник голови Соціалістичної фракції ВР.

Укрінформ має бути

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ
Президентові України Л. Д. Кучмі
Прем`єр-міністрові України П. І. Лазаренку

Шановний Леоніде Даниловичу!
Шановний Павле Івановичу!

В КОМІСІЇ Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації ще в час опублікування із здивуванням було зустрінуто положення Указу Президента України від 26 липня 1996 року «Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади України» щодо створення Міністерства інформації України — на базі Міністерства у справах преси та інформації і Українського національного інформаційного агентства, що ліквідуються.

Гадалось, однак: може, трапилась помилка, може, щось проясниться додатково, може, буде внесено корективи до Указу...

Давно минув відведений місячний термін для створення положень про передбачені Указом нові органи. Але й досі не зрозуміло, яким може бути нове Міністерство інформації.

Очевидно, унікальним, відмінним від усіх інших центральних органів виконавчої влади. Адже, коли воно й справді має перебрати на себе серед іншого функції Укрінформу, що ліквідується, функції збирання, обробки, творення, зберігання, підготовки інформації до поширення, випуску та розповсюдження інформаційної продукції, то це буде ще й підприємство специфічного і повного виробничого циклу. Наскільки нам відомо, жодному з міністерств не доводиться й не належить займатися безпосереднім виробництвом продукції.

Цілком очевидно разом із тим, що ліквідація Укрінформу виявиться зовсім неформальною, абсолютно реальною. Єдине в Україні державне інформаційне агентство, всупереч законy і не вигаданим, а справжнім державним інтересам, буде втрачено. Та й зараз уже досить активно ведеться робота, спрямована саме на це. Ліквідаційна комісія має завершити її до 10 жовтня ц. р.

Повторюємо: ще зовсім не відомо, яким буде Міністерство, чим і як буде замінено Укрінформ, а процес його юридичного, функціонального, фізичного, соціального і професіонального руйнування розгортається на всю потужність.

За чинним Законом України «Про інформаційні агентства» (стаття 18), призупинення діяльності, реорганізація або ліквідація інформаційного агентства відбувається лише в двох випадках:

«1) з ініціативи засновника (співзасновників);

2) на підставі рішення суду, арбітражного суду».

Нам відомо, що ані засновник Кабінет Міністрів України не виявляв подібної ініціативи (принаймні, офіційно, в суворій відповідності до Закону), ані жоден суд не ухвалював рішення про ліквідацію Укрінформу.

Розформування інформаційного агентства і влиття його в структуру виконавчої влади суперечить іншим статтям цього ж Закону, зокрема ст. ст.1, 5, 7, 8, якими визначається, що інформаційні агентства займаються своєю особливою діяльністю як юридичні особи, встановлюються статус і види інформаційних агентств (державні та недержавні). Ставши підрозділом центрального органу виконавчої влади (відділом, службою, управлінням?) і втративши статус юридичної особи, колишнє інформагентство, за Законом, не матиме права виконувати свої згадані вище функції.

В розрахунок треба брати ще й те, що, коли зараз в Укрінформі є дві категорії працюючих (державні службовці й інші працівники), то з переходом їх до складу Міністерства всі мають стати державними службовцями, що, з одного боку, обернеться новими фінансовими витратами для держави, а з іншого, може ускладнити діяльність суто творчих кадрів. Крім того, очевидно, що, коли частина Міністерства працюватиме за звичайним для державних установ графіком, а інша цілодобово, без вихідних, це спричинятиме певні соціальні та морально-психологічні проблеми і суперечності в міністерському колективі.

Що втратить держава, якщо прийняте адміністративне рішення, всупереч Законові і просто раціональному підходові до інтересів справи буде проведене до кінця?

Не тільки великі кошти на ще одну непродуману реорганізацію відшкодування збитків численним партнерам. Це найменша біда. Хоча для нинішньої економічно кризової України пускати на вітер фінансові, матеріальні і професіональні ресурси більш ніж накладно.

Буде розірвано зв`язки з вітчизняними і зарубіжними засобами масової інформації, значно послаблено, якщо не втрачено, їхню довіру до угод з наступником Укрінформу.

Зруйнується внутрішня та закордонна кореспондентська мережа. Доведеться позбавитись членства в Європейському альянсі пресових агентств.

Припиниться надійно відлагоджене, своєчасне і кваліфіковане постачання інформації владним структурам, нашим за рубежем та іноземним в Україні дипломатичним установам.

Не отримають потрібної інформації, у тому числі фото й кліше, 600 газет (центральних, обласних, міських, районних), телерадіокомпанії, інші передплатники продукції Укрінформу.

Нарешті, не треба зневажати й морально-політичну втрату від того, що буде ліквідовано агентство, яке лише 18 місяців не доживе до свого 80-ліття і яке ще донедавна уявлялося таким, що перспективно розбудовується (згадаймо лише, що, приміром, Статут Укрінформу затверджений Кабінетом Міністрів України півроку тому, 27 березня 1996 року).

Виходить непослідовність, нестаність, непродуманість рішень вищих органів виконавчої влади? Що про таке можуть думати ділові партнери?

Отже, треба ще раз наголосити, що адміністративні рішення в інформаційній сфері — це примара або й свідомо створювана оболонка зовсім іншої суті. На практиці якраз суть у тому, що кожне адміністративне рішення в такому разі обертається на зміну, коригування державної інформаційної політики, що не відповідає Конституції України (ст.17 щодо інформаційної безпеки), Закону «Про інформацію». Тим більше, що зміна, коригування політики далеко не завжди означають її вдосконалення. Можуть означати і деформацію.

Шановний Леоніде Даниловичу !
Шановний Павле Івановичу !

Просимо взяти до уваги, що в світі є держави без міністерств, подібних до нашого недавнього Міністерства у справах преси та інформації та й майбутнього Міністерства інформації. Однак нам невідомі держави, принаймні, з числа розвинених, які б не мали своїх офіційних, урядових, інформаційних агентств, що є медіумами державної внутрішньої і зовнішньої політики, виконують інші надзвичайно важливі організаційно-інформаційні, загалом, соціально-культурні функції. І такі агентства переважно могутні, послідовно розвиваються. Досить згадати хоча б ЮСІА в Сполучених Штатах Америки.

Можливо, розгляд проблеми в нашому листі здається Вам аж надто деталізованим.

Та цим ми зовсім не пробуємо якось притиснути вищих керівників виконавчої влади. Прагнемо лише переконати у цілком вірогідних негативних наслідках прийнятого рішення, розуміючи і ніскільки недооцінюючи, що ці керівники можуть не знати всіх тонкощів, нюансів надто специфічної справи.

Таке повинні знати відповідальні фахівці, радники, однак вони, бачимо, можуть у чомусь підводити тих, хто підписує рішення.

Просимо Вас, Леоніде Даниловичу, Вас, Павле Івановичу, ще раз повернутися до питання про долю Укрінформу, зважити всі «за» і «проти».

На наш погляд, Українське національне інформаційне агентство дуже потрібне як самостійна державна інституція, юридична особа.

Зрубавши, знищивши його нинішній статус, можна завдати відчутної шкоди самій державі, її інформаційній політиці.

Сподіваємося на розуміння.

З повагою
Віктор ПОНЕДІЛКО,
голова Комісії законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації ВР України.

Чи не наступимо знову на граблі?

Деякі міркування про економічну ситуацію в Україні

Розпочала роботу шоста сесія Верховної Ради України.

Згідно з Конституцією, до повноважень найвищого законодавчого органу України, зокрема, належить розгляд і прийняття рішення щодо Програми Кабінету міністрів України та здійснення контролю за його діяльністю, а також затвердження державного бюджету України, контроль і прийняття рішення про його виконання.

На жаль, досвід попередніх років, розгляд і прийняття держбюджету свідчить про те, що пропоноване залишалося далеким від реальності і негативно впливало на економічну ситуацію в Україні. Практично кожного року Верховна Рада заганялася у глухий кут і змушена була схвалювати недосконалі проекти, до того ж подані зі значним запізненням. Річ у тому, що відхилення означало відставку уряду, а отже відсутність будь-яких орієнтирів на макроекономічному рівні і поглиблення хаотичного стану. Схвалення ж — розділену з виконавчою владою відповідальність за незважені кроки та їх наслідки. Виходило, як у страшній казці: «хоч круть, хоч верть — всюди смерть».

Парламент обирав за цих обставин варіант співвідповідальності. Принаймні, це давало змогу зафіксувати і контролювати, хоч явно і недостатні, заходи по соціальному захисту найбідніших верств населення, забезпечити можливість національному товаровиробникові нехай не жити, але щонайменше виживати.

І все ж можна стверджувати, що при обговоренні проекту бюджету минулого року у Верховній Раді відбувся, як нині модно казати, вагомий «прорив». Уперше бюджетна політика була піддана глибокому, послідовному аналізу з дотриманням законодавчої процедури і вимог Регламенту Верховної Ради України. Законодавці зробили серйозну заявку на те, що знаються на цій справі не гірше, а навіть краще за виконавчу владу і не погодяться на формальний розгляд і схвалення орієнтирів, від яких залежить майбутнє держави і благополуччя її громадян.

Очевидно, набутий досвід буде враховано і на нинішній сесії парламенту. Та все ж виникає закономірне непокоєння: чи не наступимо на ті самі граблі колишніх помилок? Вивчення поточної ситуації показує, що підстави для таких побоювань є, і чималі.

У листопаді 1995 року Верховна Рада схвалила Програму діяльності Кабінету міністрів України. Давно завершився 1995 рік, минуло вісім місяців нинішнього. Наскільки виконавчій владі вдалося реалізувати основні програмні наміри у сфері економіки?

Економічний аналіз почнемо із ключового макроекономічного показника, яким є валовий внутрішній продукт (ВВП). За всієї важливості таких критеріїв оцінки, як рівень інфляції, темпи приватизації, курс національної валюти, саме темпи зростання ВВП найчіткіше віддзеркалюють тенденцію, напрямок економічного розвитку держави в цілому. Наявність приросту ВВП свідчить про економічне зростання. І, навпаки, падіння приросту ВВП — про економічний занепад і негативну господарську кон'юнктуру. Саме темпи й обсяги виробництва ВВП у переважній більшості економічно розвинених країн світу лягають в основу розроблення державних, галузевих, регіональних програм розвитку, основ грошово-кредитної політики, доходів та витрат.

У Програмі дій уряду було передбачено, що в 1996 році падіння виробництва ВВП в Україні складе не більш як 1%. Тобто, було закладено тенденцію помірної стабілізації як основу майбутнього зростання. Пізніше ця цифра і ця тенденція були використані в проекті державного бюджету, поданого урядом і Президентом до Верховної Ради, для обгрунтування основних параметрів меморандуму, надісланого урядом до Міжнародного валютного фонду, у щорічній доповіді Президента України про внутрішню та зовнішню політику України. На жаль, прогнозовані розрахунки та передбачувані тенденції виявилися далекими від реальності.

Те, як фактично змінювалося виробництво ВВП в Україні цього року, показано **в таблиці 1.**

Отже, темп падіння ВВП в Україні за січень—липень цього року склав 9,2%. Таке падіння, яке становить майже одну десяту зменшення ВВП, в економічній теорії і практиці відноситься до значного, бо означає, що економіка даної країни занепадає. Фінансова вага цього річного семивідсоткового падіння становить 402,4 трл. крб. (4 мільярди гривень), або 2,3 млрд. доларів США. До речі, приблизно таку ж суму складає сьогодні і заборгованість по заробітній платі всім працюючим у цілому по народному господарству. І збіг цих цифр не є випадковим. Навпаки, він, на жаль, ще раз засвідчив, що держава переклала весь тягар економічного занепаду, власні помилки в економічній політиці на плечі українських громадян. Тому в пошуках реальних причин заборгованості варто було б звернути увагу саме на показник падіння ВВП, в якому можна знайти відображення всіх інших факторів: неплатежів, зупинки підприємств, непрофесійного управління, податкової сваволі, тіньової економіки...

Повернемося до Програми уряду і державного бюджету-96. Передбачене тоді падіння ВВП у розмірі не більшому за 1% — тобто цифра, яка всього сім місяців тому лежала в основі розрахунків усіх ключових параметрів державного бюджету України, а з цим і бюджетів областей, районів, міст, сіл, параметрів державних, регіональних, галузевих програм розвитку на 1996 рік, — сьогодні не відповідає своїй фактичній величині. Наслідком такої невідповідності є розбалансованість доходної і видаткової частин державного бюджету, бюджетів усіх інших рівнів, погіршення фінансового стану підприємств, хронічних затримок із виплатами заробітної плати. Якщо ж говорити про вплив цього фактора в цілому на соціально-економічну ситуацію в

державі, то це — подальше загострення кризи, відсутність тенденції здорового розвитку та позитивної економічної кон'юнктури, подальше звуження національного ринку та зменшення довіри до держави та її інститутів.

Чому ж так сталося, що економічний розвиток держави не відповідає передбачуваній тенденції і йде з набагато гіршими параметрами, ніж ті, на які лише трохи більше півроку тому розраховували Президент і уряд? Можливими є принаймні два варіанти відповіді. Перша: автори розрахунків і прогнозованих цифр, покладених на стіл Президентові, членам уряду, депутатам парламенту, помилилися. Та чи можлива така значна помилка? Другий варіант: автори, наперед знаючи, що реальна ситуація буде зовсім іншою, свідомо вдавалися до дезінформації, видаючи бажане за дійсне.

Спроби знайти істину спонукали до аналізу відповідності програмних і фактичних значень основних макроекономічних показників розвитку України, які були покладені в основу економічної політики держави не тільки цього року, а й у попередні роки. **(Див. таблицю 2).**

Очевидно, що за всі п'ять років існування України як незалежної держави, жодного разу жоден з макропоказників, передбачених державними економічними програмами, не відповідав своєму фактичному значенню. Останнє приводить до висновку: ми маємо справу з набагато серйознішою проблемою, ніж просто невідповідність програмних параметрів фактичним параметрам економічного розвитку держави. Інакше не зрозуміло, чому з року в рік повторюються одні й ті ж, з дозволу сказати, «помилки» в розрахунках індексів промислового та сільськогосподарського приросту, індексів виробництва товарів споживчого ринку. І становлять ці «помилки» за індексами промислового приросту від 6,5% (1991 рік) до 32,6% (1994 рік), за індексами сільськогосподарського виробництва — від 8,7% (1992 рік) до 19,6% (1994 рік), по товарах споживчого ринку — від 12,4% (1992 рік) до 21,9% (1995 рік). І все це при тому, що завершення розрахунків основних показників економічного розвитку відбувалось, як правило, наприкінці поточного року, а інколи — і на початку прогнозованого року.

Звернувшись до серйозної економічної літератури, перш за все до економічних збірників, які видають Організація Об'єднаних Націй, Європейський союз, Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, інші поважні установи, ніде не знайдемо посилань на подібний «досвід економічних перетворень». Як і не вдалося знайти жодної навіть найпростішої економічної моделі, котра хоча б якось допускала подібну неточність між прогнозованими і фактичними параметрами на такому незначному проміжку часу — один рік. Таким чином, можна зробити ще декілька висновків на додаток до раніше зроблених: або в основу розрахунків протягом усіх цих років було покладено неадекватну економічну модель розвитку України, або (якщо модель адекватна) не враховувалися ключові фактори, що суттєво впливають на процес формування національної економіки. Проте не зрозуміло, чому ці прості висновки не спадали на думку авторам моделей і розрахунків. Адже не можна 5 разів поспіль наступати на одні й ті ж граблі. І тому, хочемо ми того чи ні, виникає запитання: а, може, єдиної моделі немає, а те, що пропонується, є безсистемною і непрофесійною компіляцією?

Економічна історія свідчить, що за останні роки існування Радянського Союзу жоден план не було виконано в обсязі тих основних параметрів, які передбачалися при його затвердженні. Щорічне корегування, а потім і корегування «за фактом», були загальновідомими. І хоч до виконання плану «прив'язувалося» все — від матеріальних стимулів до кримінальної відповідальності, реальне досягнення передбачуваних параметрів, як правило, відкладалося на майбутнє.

Мимоволі доходиш висновку, що сам методологічний підхід, коли головне не те, що буде фактично, а те, що заявлено, взятий з минулого «будівничих повітряних замків». І, очевидно, що тут дуже мало справжніх і реформаторських зусиль, а, навпаки, багато догматики і консерватизму.

Проте за нинішніх умов такий підхід є не лише непрофесійним і консервативним, він є недопустимим.

По-перше, в українських громадян, підприємців, в іноземних інвесторів після прийняття Конституції зросла довіра до України, з'явилися серйозні сподівання на її демократичний розвиток, добробут та економічне зростання. І було б аморально втратити цю довіру необгрунтованою економічною політикою, ключові параметри якої не підтверджуються реальним життям.

По-друге, сьогодні готується Програма діяльності Кабінету міністрів. Якщо не будуть враховані уроки минулих років, то, як це не прикро, реальний вплив програми на економічні процеси в державі не буде більшим за той, який мали у минулому аналогічні програми. У всякому разі зрозуміло, що в програмах не були передбачені продуктивні заходи, які б вели до поліпшення ситуації. А це відбувається перш за все тому, що запропоновані моделі не спиралися на концепцію побудови національної економіки.

По-третє, відповідно до статті 116 Конституції України, уряд розробляє проект державного бюджету України і найближчим часом має внести його на розгляд Верховної Ради України. На жаль, за останні п'ять років жоден з державних бюджетів України не був виконаний в обсязі передбачених доходів і видатків. І це не дивно з огляду на те, що на етапі розробки проекту державного бюджету зіштовхуються різні критерії оцінки: ті, основою яких є програмні значення макропоказників, і реалістичніші, визначені балансовими методами. Згадаймо хоча б про допущену розробниками проекту державного бюджету «помилку» розміром у 2 квадрильйони карбованців (20 мільярдів гривень, чи 11,4 млрд. доларів США), про яку говорив Голова Верховної Ради Олександр Мороз під час розгляду проекту бюджету на нинішній рік.

Четверте. Успіх розпочатої грошової реформи залежатиме не тільки від тих у цілому правильних, але недостатніх заходів, які вживаються сьогодні Національним банком і урядом. Стабільність, сила національної валюти визначаються, насамперед, економічною потужністю держави. Сила американського долара, німецької марки, японської єни не тільки в діях, які вживаються Федеральною резервною системою США, Бундесбанком ФРН чи Центральним банком Японії, не в наявності чи відсутності стабілізаційного фонду. Сила цих валют у колосальному промислово-економічному потенціалі США, ФРН, Японії, у висококваліфікованих кадрах, високих технологіях, сучасній і, в той же час, реалістичній організації економічних процесів і на рівні окремої фірми, і держави в цілому. Сила нашої валюти залежатиме від того, наскільки ефективно буде діяти український виробник, як розвиватиметься внутрішня конкуренція і внутрішній ринок, як зростатимуть реальні доходи громадян, прибутки підприємств, надходження до державного бюджету, наскільки реалістичною й обгрунтованою буде економічна політика України.

Сьогодні існує реальна можливість врахувати минулі помилки, реалістично визначити основні параметри економічної політики, покласти їх і в основу Програми діяльності Кабінету міністрів України та державного бюджету України на 1997 рік, і в основу процесу законодавчого забезпечення економічних перетворень та формування національної економіки України.

І тому — досить йти вперед з головою, повернутою назад.

Віталій МЕЛЬНИЧУК,
радник Голови Верховної Ради України, кандидат економічних наук.

Таблиця 1.

Фактичні індекси падіння ВВП у січні—липні 1996 року, у % до відповідного періоду попереднього року

Період:						
січень	січень-лютий	січень-березень	січень-квітень	січень-травень	січень-червень	січень-липень
-12,6	-11,5	-8,6	-9,6	-9,1	-8,7	-9,2

Таблиця 2.

Фактичні і передбачені державними програмами індекси приросту основних макропоказників розвитку економіки України у 1991—1996 роках, у % до відповідного періоду попереднього року

№ п\п	Макропоказники	1991		1992		1993		1994		1995		1996*	
		Програма	Фактично	Програма	Фактично	Програма	Фактично	Програма	Фактично	Програма	Фактично	Програма	Фактично
1.	ВВП	+1,7	-8,7	+0,9	-9,9	-2,1	-14,2	-7,3	-23,0	-5,7	-11,8	-1,0	-9,2
2.	Промислове виробництво	+1,7	-4,8	+1,5	-6,4	-0,3	-8,0	+5,3	-27,3	-1,0	-12,0	+0,6	-3,4
3.	Сільськогосподарське виробництво	+6,5	-13,2	+0,4	-8,3	+2,9	+1,5	+7,1	-12,5	+3,1	-12,6	+0,2	-10,0
4.	Виробництво споживчих товарів	+5,8	-7,9	+3,1	-9,3	-0,9	-15,3	+4,7	-26,7	-2,8	-19,1	+0,5	-16,1

* січень—липень 1996 року

Якщо в селянській кишені пусто, то й у засіках не густо

КАРТИНУ здачі зерна за держконтрактом на Донеччині можна було б змалювати з допомогою знаменитої формули «товар-гроші-товар», проте без середньої ланки, тобто грошей.

Коментар

Свої зобов'язання в обсязі 220 тисяч тонн пшениці область виконала. Повністю розрахувалися 12 районів із вісімнадцяти, причому деякі —Олександрівський, Старобешівський, Слов'янський, Мар'їнський — значно перекрили встановлений план.

Половина зерна пішла в рахунок боргу за товарні та грошові кредити. На оплату другої половини від держави надійшло лише 150 мільярдів карбованців —5 відсотків від необхідного. Передбачаючи таку ситуацію, найміцніші господарства цього року визнали за краще відмовитися від укладення угоди з державою і виростити та зібрати врожай власними силами. Що стосується КСП, «пов'язаних» згаданими контрактами, то далеко не всі селяни згодні терпляче очікувати обіцяного — є випадки, коли загальні збори вимагають розірвати угоду з державою через її неплатоспроможність і розпорядитися зерном на власний розсуд. Безгрошів'я явно стримує поповнення засіків і не заохочує тих, хто хотів би продавати зерно додатково до контракту.

Поставивши за мету залишити максимум зерна у межах Донеччини, обласна влада доклала зусиль, аби регіональний контракт, на відміну від державного, був забезпечений ресурсами. Становить він 124 тисячі тонн, із яких надійшло 30. До цього обсягу вирішено включити те зерно (майже 60 тисяч тонн), яке господарства планують віддати комерційним структурам за одержані свого часу пальне, добрива, запчастини. За зданий області хліб селянам обіцяють сповна розрахуватися, тож з'явиться можливість повернути борги кредиторам.

— Хлібом себе ми майже забезпечили, — запевняє заступник начальника обласного управління сільського господарства і продовольства Іван Клочко. — Куди важча ситуація з фуражем — його доведеться закуповувати в інших регіонах України. Частково —за гроші, частково — вимінюючи на метал та вугілля. Нестача кормів може позначитися на поголів'ї, хоча маточне обов'язково збережемо.

І ще один штрих. З усіх циркулярів, що надійшли цієї збиральної кампанії з Міністерства сільського господарства на місця, моїм землякам найбільше запам'ятався один. Той, де рекомендується сільгосппродукцію, що використовується при натуроплаті, продавати за цінами, які склалися... на біржі. Таким чином, аби викупити зароблені п'ять тонн зерна, механізатору із зарплатою 6 млн. крб. треба працювати не багато не мало — два роки. Слава Богу, «цінну» вказівку в господарствах проігнорували і продають зерно, як заведено, за собівартістю.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Проблема

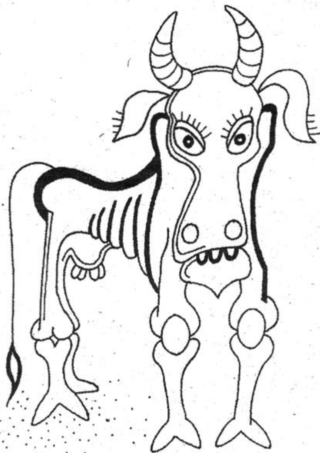
Вітчизняне тваринництво: спартанське виховання

У ЗАПОРІЗЬКІЙ області через нестачу кормів планують пустити під ніж певну кількість великої рогатої худоби, птиці, а також свиней (крім маточного поголів'я). Забезпеченість господарств кормами тут в 2,5 раза менша за біологічну норму. Втім, це — «хвороба» не лише Запоріжжя.

Спад виробництва кормів «крокує» нині всією Україною. Загальна забезпеченість ними ледь сягає 64%. І здебільшого за рахунок грубих та соковитих кормів. А от концентрованих — мало. Коли дивитися у корінь проблеми, то все пояснює цьогорічний неурожай зернових. Через це план з надходження концкормів, за прогнозами, буде виконано лише на 33%.

Скорочення поголів'я худоби в останні роки — вже норма. Якщо 1 січня 1994 р. було 18 млн. голів великої рогатої худоби, то, за станом на 1 січня 1996, — зареєстровано 14 млн. 350 тис. Зменшено і площі кормових угідь. У 1992 вони складали 11,2 млн. га, а нинішнього року всього —9,4. До того ж, продуктивність кормових культур за цей період упала на 25—30%.

На початок вересня заготовлено 2 млн. 131 тис. тонн фуражного зерна. Всього заплановано зібрати близько 4,6 млн. Щоб забезпечити вітчизняне тваринництво, за словами начальника сектора з заготівлі та якості кормів Мінсільгосппроду В. Сальникова, необхідно не менше 16 млн. тонн.

Степова зона України найменш забезпечена кормами — лише на 50%. У той час як лісостепова — на 74%, а Полісся —на 68%.

Такий «несправедливий» розподіл склався насамперед через природні умови на півдні. Запорізька область, наприклад, забезпечена всіма видами кормів на 36%, зокрема концкормами лише на 14%. Тому і буде тутешня корівка, у кращому випадку, перебиватися з сіна на солому, а з соломи на воду. Значна частина худоби степової зони піде під ніж. Зберігатимуть лише маточне поголів'я та молодняк. У Запорізькій обладміністрації шукають нетрадиційні шляхи збереження поголів'я. Серед ініціатив —пропонують «десантувати» худобу у ті регіони, де є можливість забезпечити її кормами. Проте на цей захід, по-перше, потрібні кошти, а, по-друге, ніде немає кормів у надлишку. Для врятування галузі рекомендовано також організувати збір баштанних культур, зелених овочів, голівок соняшнику...

Схоже, вітчизняних корівок чекає голодна зима.

Тетяна БІЛЕНКО.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

ВЧИМОСЯ СОЛОДКО ЖИТИ

Урожай-96

НАПРИКІНЦІ минулого тижня Україна отримала перший цукор з нового врожаю. Пущено п'ять заводів: два у Вінницькій області і по одному на Київщині, Івано-Франківщині та Черкащині. Основні роботи зі збирання та перероблення розпочнуться після 20 вересня. Протягом сезону на цукроварні надійде близько 27 мільйонів тонн буряків, а це — трохи більше 3 мільйонів тонн цукру.

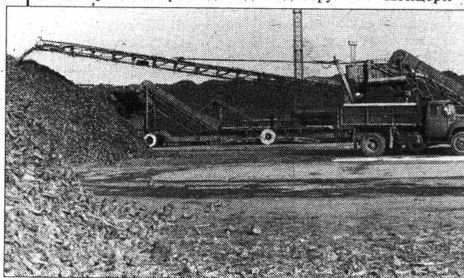
Схоже, традиційно приречена на солодке життя чорноземна Україна нині недобере певну кількість солодкого піску. Причина — у зменшенні, порівняно з минулоріччям, ваги кореня та його цукристості. Відповідно нижча на 7 відсотків буде й врожайність —не більш як 190 центнерів з гектара. Загалом солодких коренів зберуть на 2 млн. тонн менше, ніж 1995 року.

Великої шкоди господарникам завдала весняна посуха. За даними концерну «Укрцукор», лише 33 відсотки загальної площі з 1 мільйона 334,7 тисячі гектарів перебуває у доброму стані, а стан 38—40 відсотків від загалу можна вважати задовільним. Бурякове поле 1996 року отримало мінеральних добрив у 13 разів менше від потреби, 32 відсотки площ зовсім залишилися без них. Вкупі з неякісним внесенням добрив це і призводить до недобору.

Господарства знайшли вихід, що дозволить наблизити здобутки цього року до показників урожаю-95. Він простий: якомога пізніше розпочати збирання, аби буряки встигли ще хоч трохи «натягнути» цукру та набрати ваги. За індивідуальними графіками землеробів скориговано роботу 190 цукроварень країни. 180 із них уже закінчили ремонт, 110 — прийняті технічними комісіями. Проте на розрахунки може вплинути не лише погода, а й нестача мазуту. Ним забезпечено лише 15 днів 65-денного робочого циклу. Тому, як зазначив начальник сектора координації виробництва концерну «Укрцукор» Олександр Сорока, цього сезону цукрові заводи України змушені будуть працювати «з колес».

Однак смак цьогорічної грудки цукру не можна вважати однозначно гірким. Не обійшлося й без позитиву. Як повідомив начальник відділу методології розвитку виробництва цукрових буряків концерну «Укрцукор» Микола Барабаш, існують окремі заводи, які у своїй сировинній зоні власними силами вирощують буряки. Узагальнивши досвід Саливонківського цукрового заводу (Київська область), котрий за три роки вдвічі підвищив урожайність на своєму полі, нині чотири заводи України за подібною схемою обслуговують 15 тисяч гектарів бурякового лану.

Концерн розробляє програму, за якою цей досвід буде розповсюджено в зонах одного-двох цукрозаводів кожної бурякосійної області. Загальна площа експерименту —150 — 200 тисяч гектарів. Але, за умов високої культури землеробства та дотримання технології вирощення, гідний урожай можна отримувати і на менших площах.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За жнивним полем знов гаряче поле...

(Початок на 1-й стор.)

У дослідному господарстві «Еліти» відчуття отієї відповідальності, можна сказати, подвійне: бо ж від тутешніх старань залежить урожай не тільки на власних полях, а й на землях багатьох близьких та далеких сільгосппідприємств. Звідси відправляють по всіх усюдах не просто зерно — насіння найвищої якості найперспективніших сортів. Господарство мовби передавальна ланка від науки до практики: вчені селекційно-генетичного інституту, розташованого на околиці Одеси, створюють нові сорти, а на полях «Еліти» їх «тиражують», щоб насінням найвищих репродукцій засівати вже не десятки чи сотні, а тисячі й тисячі гектарів у Степу й Лісостепу всієї України.

Напередодні кілька годин не вщухав дощ, отож, вирушаючи в дослідне господарство, не були певні, що натрапимо в полі на сівачів. Та тільки залишилася позаду Одеса й обабіч траси потяглися землі «Еліти», уздріли спочатку трактора, який вів культивацію, а ще далі — два сівальних агрегати.

— Зранку об'їздили з Петром Яковичем усі поля, аби знайти таке, де було б не грузько, — каже директор господарства Олексій Гайваненко, киваючи на головного агронома Петра Москалюка. Хлопці пройшли вже по загінці — нормально все виходить. Планували сіяти через п'ять днів, та дощ скоригував наші задуми. Гріх не скористатися вологою. Тим більш, що до цього кілька місяців насідала жорстока посуха.

Директор і головний агроном пояснюють: поле засівають суперелітним насінням нової (зареєстрована в 1995 році) озимої пшениці «Українка-Одеська», щоб у наступному році одержати еліту, яка пішла б в інші господарства. Сорт вартий того: його врожайність у конкурсному випробуванні становила 60-84 центнери з гектара, якнайкраще показав він себе й за цьогорічної посухи, має високу зимостійкість, стійкий і до хвороб та вилягання. Крім того, досить високої якості, сорт належить до групи сильних пшениць. Аби оту силу та стійкість не понизити, насіння перед сівбою, як і належить, протруїли, в грунт вносять добрива (хоч ой як не просто було нині їх придбати), а попередник тут відмінний — горох. Майбутнє насіння має бути сильним.

... Розвернувся сівальний агрегат Валерія Русола, зістрибнув механізатор з кабіни трактора, заспішив до сівалки. Щось там полетіло-тріснуло! Зняв пошкоджену деталь, з прикрістю почав розглядати її.

— А що розглядати? — це директор. — Мерщій до моєї машини та в майстерню!

А Віктор Нагулко, поспівчувавши товаришеві, повів свого агрегата в нову загінку — гаяти час не можна, знову он на горизонті потемнішало-захмарилось, схоже, на дощ збирається.

— А втім, хай іде — волога ніколи не буває зайвою, — каже головний агроном. — Усе одно з сівбою впораємося в оптимальні строки. Механізатори у нас умілі, досвідчені. Техніка, бува, підводить, а вони —ні.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

На початку тижня

Хто господар?!

Пристрасті навколо протистояння Сполучених Штатів та Іраку не вщухають. Вашингтон продовжує «стягувати» до регіону найдосконалішу зброю: літаки-невидимки — до Кувейту; бомбардувальники з бомбами, які наводяться лазером, — до британської військової бази в Індійському океані. Таким чином Пентагон сподівається не лише систематично обстрілювати іракську територію, нагадуючи, «хто тут господар», а й демонструвати свою військову могутність у вільний від бомбардування час.

Важливі національні інтереси, до яких постійно апелюють американські політики, виправдовуючи своє втручання у внутрішні справи Іраку, за словами міністра оборони США Уільяма Перрі, нині вимагають «все більшої військової присутності в регіоні». Сам глава Пентагону цього тижня їде на Схід, до країн Перської затоки, де наполягатиме на розширенні військової присутності США. А на цьому треба саме наполягати, бо, як свідчить досвід, навіть країни, що схвалюють дії Сполучених Штатів щодо Іраку, без великого ентузіазму дозволяють розміщувати на своїй території додаткову зброю та військові формування.

Отже, й американські «союзники» не надто задоволені «розмашистою» політикою США. А про решту країн, які поодинці і разом просять не загострювати обстановки в регіоні, годі й говорити . Але, схоже, Вашингтон на це не дуже зважає. Воно й зрозуміло: напередодні президентських виборів господарі Білого Дому переживають «золотий вік». Нарешті Білл Клінтон зміг довести, що зовнішня політика (його козирна карта) важить не менше, ніж внутрішні реформи. І його цілком підтримують авторитетні промислові магнати, з нетерпінням очікуючи нових замовлень на виробництво зброї і амуніції.

Надія БЕДРИЧУК.

Маєш рацію, Мерфі

ВІДОМИЙ «закон Мерфі» стверджує, що коли якась неприємність має статися, вона неодмінно станеться. Це ще добре, коли просто — неприємність. А коли йдеться про можливість повторення Чорнобильської трагедії?

Днями Кабінет міністрів затвердив міжурядову угоду, за якою РФ та Чехія транспортуватимуть українською територією ядерні матеріали. Йдеться не про разовий дозвіл, а про налагодження постійно діючої системи небезпечних перевезень.

Практично схема виглядатиме так: з Чехії до Росії доставлятимуть урановий концентрат, з Росії до Чехії — виготовлені з нього спеціальні тепловидільні системи, які застосовуються як паливо для АЕС. Крім того, Росія й Чехія мають право перевозити територією України ядерні відходи для їхньої переробки або зберігання. Отож, краще вірити в краще, а сподіватися на гірше.

Українські урядовці спростовують саме припущення про можливість атомного інциденту. На їхню думку, достатньою підставою для такої впевненості є те, що чотиристоронню угоду між РФ, Чехією, Україною і Словаччиною (територією останньої теж проляже атомний шлях) підписано з урахуванням вимог усіх відповідних міжнародних організацій щодо забезпечення радіаційної безпеки. Згадується також ратифікована Україною у липні Конвенція про цивільну відповідальність за ядерні збитки. Згідно з документом, у випадку аварії під час транспортування радіоактивних матеріалів територією нашої держави, Росія та Чехія мають відшкодувати Україні збитки. Щоправда, представники уряду впевнені, що практика подібних перевезень буде цілком безпечною, оскільки на кордонах вантаж перевірятиме створювана екологічна інспекція, якій доручено проводити радіаційний контроль. Та й Росія, мовляв, має вже значний досвід у цій діяльності, адже впродовж кількох років здійснює подібні перевезення до Словаччини та Угорщини.

Усе це — так, але згадаймо знову «закон Мерфі»... До того ж, виникає запитання щодо зацікавленості нашого уряду в подібних операціях. Можливо, держава з того щось і матиме, але про це чомусь скромно мовчать. Хіба Чорнобиль нас не навчив, що життя й здоров'я дорожчі за будь-які багатства? А щодо радіаційного контролю на кордоні, то ще з радянських часів ми всі добре навчилися шукати шпарки у законах. Отож, безпека в цій справі цілком можлива, але не гарантована. І хіба важливо, хто потім відшкодує державі збитки за те, що на цій понівеченій атомом землі моя дитина не народиться?

Тетяна ПЕТРОВА.

На фото: демонстранти у чорних ковпаках на голові протестують на вулицях Токіо проти рішення Японії ввезти в країну до 2010 року 50 тонн плутонію з Франції та Великобританії.

Хроніка. Факти. Події

• *Ташкент*

Розв'язати три завдання в «місті хлібному»

Міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко перебуває з офіційним візитом в Узбекистані. Як зазначалося напередодні поїздки, українська делегація ставить перед собою три завдання: підготувати візит Прем'єр-міністра Павла Лазаренка до Ташкента, провести політичні консультації з керівництвом Узбекистану й обговорити питання участі Узбекистану в репатріації та облаштуванні кримських татар.

• *Львів*

Військовики краще зрозуміють одне одного на полігоні

Багатонаціональні навчання комітету цивільного захисту НАТО за програмою «Партнерство заради миру» розпочалися у Львові. Основними учасниками стали Україна, США, Польща, Угорщина та Словаччина, а серед спостерігачів — 16 держав—членів НАТО і 24 держави-партнери, низка міжнародних організацій. Як повідомили організатори навчань, основна їх мета — досягти взаєморозуміння між національними й регіональними штабквартирами систем цивільної оборони.

• *Алма-Ата*

Усе культурно в наших відносинах

У столиці Казахстану проходять Дні культури України. Віце-прем'єр-міністр України Іван Курас, який очолює офіційну делегацію нашої країни в Алма-Аті, вважає, що «Дні культури стануть певним підсумком двосторонніх відносин, і водночас — початком нового шляху».

• *Вашингтон*

Вітаємо з народженням гривні

Керівництво Міжнародного валютного фонду вітає проведення в Україні грошової реформи та запровадження нової грошової одиниці — гривні. Про це сказано в поширеній тут заяві директора-розпорядника МВФ Мішеля Камдессю.

• *Грозний*

Брати – не брати?

За словами командування угруповання МВС Росії у Чечні, озброєні формування опозиції концентрують сили на підступах до великого міста Аргун, що за декілька кілометрів від Грозного, і готуються до нападу. Проте чеченська опозиція спростовує ці повідомлення, заявляючи, що ніякого нападу на аргунську комендатуру не планується.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Наша цеглинка в розбудові європейської архітектури безпеки

МИНУЛОЇ п'ятниці й суботи у Києві проходив дводенний міжнародний семінар «Регіональна стабільність і безпека». Його було організовано Північноатлантичною Асамблеєю (Міжпарламентською організацією Атлантичного альянсу) за сприяння Верховної Ради України. Участь у семінарі взяли парламентарії країн—членів НАТО та депутати українського парламенту. Вони обговорили проблеми інтеграції України в євроатлантичні структури та питання регіональної безпеки. Відбулися широкі дискусії.

На семінарі з доповідями виступили Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, міністр закордонних справ Геннадій Удовенко, а на закритті — президент Північноатлантичної Асамблеї Карстен Фойгт і перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Термін «європейська архітектура безпеки», колись запроваджений з легкої руки канцлера ФРН Гельмута Коля, дедалі частіше застосовують українські політики. Бо ще три—п'ять років тому він хоч і уживався, але здебільшого щодо їхнього, «західного», життя. Плани НАТО щодо розширення на Схід не те що не викликали певних емоцій, але й не сприймалися зримо та відчутно.

Принаймні, набуття Україною без'ядерного і позаблокового статусу вочевидь не пов'язувалося з проблемами, які обов'язково мали з'явитися з огляду на те, що колишні браття по «соцтабору», закасавши штани, гуртом поскачуть проситися до НАТО.

А відверто наші політики забили тривогу тоді, коли лідери то однієї, то іншої країни, що претендують на членство в альянсі, почали заявляти про те, що не заперечуватимуть проти розміщення на своїх територіях ядерної зброї. Принагідно слід зауважити, що це питання не залежить від бажання чи небажання мати такі озброєння, бо є статут НАТО, якого країни-члени мають суворо дотримуватися і виконувати. Крім того, кандидати на вступ до цього союзу не можуть диктувати йому свої умови. Правда, прецедент уже стався: Данія, прагнучи вступити до НАТО, не погоджується з пунктом його статуту щодо розміщення ядерної зброї на своїй території. Побачимо, як розвиватимуться події далі.

Тож зрозуміле занепокоєння України, яка, добровільно відмовившись від ядерної зброї, раптом з'ясовує, що її найближчі сусіди, ставши членами НАТО вже наступного найімовірніше року, хай навіть гіпотетично, але матимуть її на своїх територіях.

Що тут робити? Ну хоч би привернути увагу світової громадськості до цієї проблеми. Так народилася ініціатива керівників нашої держави про створення без'ядерної зони в країнах Центральної та Східної Європи, яку вони неодноразово висловлювали на міжнародних форумах, що збиралися на найвищому рівні.

Київський семінар Північноатлантичної Асамблеї «Регіональна стабільність і безпека» у тому самому ряду. Безперечно, годі чекати від нього певних конкретніших результатів, на кшталт того, що хтось із наших сусідів «передумає» або перегляне свої позиції щодо НАТО. Але очевидно: ми принаймні ще раз заявили про свою позицію щодо цього. І як не забуває підкреслювати міністр закордонних справ Геннадій Удовенко, Україна до НАТО не піде, проте це не означає нагнітання певної конфронтації. Йтиметься, швидше, про співробітництво з НАТО на взаємовигідних умовах. Чому, скажімо, не поєднати потенціал нашого військово-промислового комплексу з потребою переозброєння армій країн — майбутніх членів НАТО? Такі можливості є, а це означає, що треба сідати за стіл переговорів. До речі, він —найкраще місце для таких «боїв».

Не можу не сказати ще про одне враження. Серед учасників семінару були й представники Росії. Росія і НАТО, погодьтеся, — питання особливе. У їхньому протистоянні нині не зацікавлена жодна сторона. І, подобається це кому чи ні, а проблеми розширення НАТО на Схід не можна розв'язувати без участі та врахування інтересів цієї великої держави, як, до речі, й інших, не таких великих за територією.

Не простіше й питання розбудови відносин Україна —Росія, яке хоч і повільно, але розв'язується. І тут, очевидно, в інтересах обох наших країн маємо діяти делікатно, керуючись заповідью Гіппократа: «Не нашкодь». Проте часом деякі представники нашої країни, намагаючись і досі з'ясувати, «хто чиє сало з'їв», здавалося, забували, що вони не на мітингу.

Мудрість виявила, так би мовити, третя сторона —президент Північноатлантичної Асамблеї Карстен Фойгт, чи не найвлучніше відповівши на запитання: «Що Україна матиме від проведення цього заходу?»:

— Те, що Україна стала організатором семінару, свідчить: ваша держава дедалі ближче й ближче підходить до інтеграції в європейські структури, зростає її роль як стабілізуючої сили. Вона перебуває в русі. Ми будемо підтримувати співпрацю України з євроатлантичними структурами, в яких вона бажає брати участь.

Решта — за нами.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Про кого говорять

Мати Тереза — почесна громадянка США

КАТОЛИЦЬКА черниця вісімдесятишестирічна мати Тереза стане почесною громадянкою Сполучених Штатів.

Таке рішення ухвалив юридичний комітет палати представників Конгресу США. Законопроект було прийнято за спрощеною процедурою — без голосування.

«Мати Тереза продемонструвала всьому світові глибину своєї віри, створюючи в різних країнах благодійні організації. Вона невтомно допомагала сиротам і безпритульним дітям, бідним, хворим та немічним», —зауважив конгресмен-республіканець Майкл Фланаган.

Півстоліття тому мати Тереза створила у Калькутті першу благодійну релігійну організацію. З того часу в різних країнах створено 517 таких місій.

Мати Тереза стане п'ятою почесною громадянкою США. Цього титулу удостоєно засновника штату Пенсильванія Уїльяма Пенна та його дружину, британського прем'єр-міністра Уїнстона Черчілля та шведського дипломата Рауля Валленберга.

До 130-річчя від дня народження Михайла Грушевського

ВИДАТНИЙ ІСТОРИК, ПЕРШИЙ ПРЕЗИДЕНТ

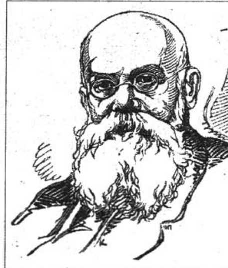
ПРО МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО й тепер, коли здійснилася його найзавітніша мрія — проголошено й визнано світом незалежну державу Україну, писати нелегко. Маю на увазі насамперед авторів, які продовжують творити міфи, вихоплюючи те чи інше його висловлювання, спираючись на якийсь епізод з його діяльності чи ревізуючи його політичні передбачення. Яскраво відбиває наше ставлення до видатного вченого й ситуація, що складається навколо питання: «Де і який споруджувати монумент Михайлові Грушевському?».

Хіба не про це думав автор десятитомної «Історії України-Руси», коли писав у роботі «На порозі нової України»: «Визволення від примусової залежності від московського життя не повинно бути заміною одної залежності другою, хоч би й добровільною. Українське життя повинно емансипуватися взагалі, — так би сказати, ВИПРОСТУВАТИСЬ (вид. Мих. Грушевського), як випростується людина, якій прийшлось сидіти в якійсь скуленій позиції...»

Зрозуміло, що багатьом непросто сприймати висновки історика, який у своїх дослідженнях керувався єдиним — спиратися лише на об'єктивні аргументи й робити лише логічні умовиводи. До того ж портрет Михайла Грушевського досі не звільнився від фальшивих фарб, які щедро накладали на нього історики, що вірнопіддано служили тоталітарному режимові. Згадаймо хоча б, як упереджено подавалися стосунки двох геніїв — М. Грушевського та І. Франка.

Звичайно, постать видатного історика й політика не вкладається в жодні наперед визначені рамки. Тому сьогодні треба говорити і про його безкомпромісні дискусії й розходження з сучасними йому українськими діячами. Наприклад, Михайло Грушевський не сприймав нічого, навіть позитивного, з того, що зробив гетьман Павло Скоропадський. Навіть відмовився викладати в Кам'янець-Подільському університеті лише тому, що його заснував гетьман. Можна зрозуміти його конфронтацію з Володимиром Винниченком та Симоном Петлюрою, адже це були дуже далекі від нього люди за своїм вихованням, освітою та широтою мислення.

Словом, перед нами визнаний світом вітчизняний діяч, якому теж не вдалося уникнути у своєму житті і помилок, й розчарувань.

То, може, послухаймо Олександра Довженка, який радив судити про великих найперше з того, що їм вдалося? Найвидатніша заслуга Михайла Грушевського в тому, що він перший сформулював нову історичну схему, науково обгрунтував її й реалізував у згаданій десятитомній праці. В роботі «Звичайна схема «русской» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства» він виступив з аргументованою критикою великодержавницької схеми історії східнослов'янських народів і рівночасно запропонував свою історичну схему розвитку українського, російського та білоруського народів.

У чому зміст наукового (й не тільки!) подвигу Михайла Грушевського? Він рішуче відкинув гіпотези-схеми істориків М. Карамзіна, С. Соловйова, В. Ключевського, що обстоювали концепцію «общерусской» народності, чим заперечив штучне сполучення української й російської історії. Тяглість вітчизняної історії за Грушевським визначено чітко: Русь Київська, Галицько-Волинське князівство, держава Богдана Хмельницького, насильно втягнена в залежність від Російської монархії.

«Його 10-томна історія, написана по-українськи, це монумент ерудиції, справжня енциклопедія досліджень цілого покоління українських, російських, німецьких і польських учених. Цією працею Грушевський, який головував у парламенті, що проголосив незалежну Україну у 1917 році, дав своєму народові наукову базу його національної ідеології». Це оцінка Джеймса Томсона, автора фундаментального нарису світової історіографії. Інший видатний науковець Джордж В. Сімпсон зазначив: «В українській історіографії ім'я Михайла Грушевського височить над усіма іншими іменами. Його 10-томна «Історія України-Руси» та 5-томна «Історія української літератури» являють собою величезне досягнення».

* * *

Він справді мріяв про Велику Україну і справді боявся, щоб наша держава, одержавши незалежність, не перетворилася в «ще одну міщанську республіку, хоч би й демократичну». І щоб відкрити собі його думки й сподівання, ТРЕБА ЧИТАТИ ГРУШЕВСЬКОГО, а не лише акуратно виставляти на бібліотечних поличках томи його «Історії». А читаючи, не проминаймо й таких його перестережень, з якими історик і політик звертався до тих нащадків, які, на його переконання, можуть стати гальмом на упевненому шляху України в майбутнє: «Ви, люди боязької душі і невідважної мислі. Ви всі, хто цінить над усе незакаламучений спокій свого серця і своєї голови, над усе боїться відступити від раз прийнятої догми... Ви, що хочете проїхати безплатними пасажирами до будучої України, не віддавши нічого тій страшенній боротьбі, котрою вона здобувається, не побивши святочних черевиків на тому груді, по котрому тягнеться тяжкий обоз сього походу. Ви краще відійдіть, коли не маєте охоти піддатись твердим вимогам сього страшного часу. Зійдіть з політичної, з громадської арени — і не перешкоджайте тим, хто має сміливість працювати й творити нове життя тими методами, котрими воно може творитися в даний момент. Не заважайте їм, поки не зможете самі приступити до роботи.

Менше всього в даний момент я вважаю можливою безпринципність, аморальність, легкодушність, моральну розхристаність... я вважаю, що та стадія українського життя, в яку ми ввійшли, вимагає високого морального настрою, спартанського почуття обов'язку, певного аскетизму й навіть героїзму від українських громадян... Мусимо дивитись вперед, а не назад!»

Віталій АБЛІЦОВ.

НАШ СПІВРОЗМОВНИК — Людгер Штабі, один із керівників концерну «Реемтсма сігареттен фабрикен ГМБХ», який приїхав до України у складі делегації на чолі з канцлером Гельмутом Колем. Кореспондент «Голосу України», якому набридло палити невідомо де і як вироблювані цигарки різних марок, що заполонили український ринок, відреагував на слово «сігареттен» у назві компанії, яку представляє пан Штабі, і запропонував йому порозмовляти. Німецький бізнесмен, зайнятий по горло справами з підготовки та підписання контрактів, час для розмови з газетярем знайшов.

Німецький бізнесмен Людгер ШТАБІ:

Ми потрібні вам, а ви — нам

— Розкажіть, будь ласка, нашим читачам, наскільки серйозні наміри вашої фірми стосовно України і що ви тут уже зробили?

— Вважаю, що серйозніших намірів просто не буває. Ми купили в Україні дві фабрики: одну — в Києві, другу — в Черкасах. Наші інвестиції — більш як 70 мільйонів німецьких марок. Зараз на околиці Києва розпочинаємо будувати нову фабрику. В Україні для нашої компанії уже працюють більш як дві тисячі чоловік. Це ваші громадяни, яким ми надали роботу. Більш як 400 з них пройшли навчання в Німеччині за рахунок фірми. Тож наша компанія працює в Україні серйозно вже третій рік. Гадаю, жодна із сторін про це не жалкує.

— Тобто ви ризикнули прийти до нас із значними інвестиціями ще 1993-го?

— Хто не ризикує, той не п'є шампанського і не курить хороші цигарки. Та не перебільшуватиму, ми не так уже й ризикували. Те, як Україна гідно й упевнено стала на шлях розбудови демократичної незалежної держави, давало впевненість у стабільності.

Звісно, не приховую, тоді, 1993-го, мені нелегко було переконати спостережну раду концерну в ефективності капіталовкладень в Україну. І я сказав, що це будуть інвестиції для наступного покоління.

Але і я, здається, був надто песимістичний. Наші підприємства тут уже почали працювати. І у фінансових справах — усе гаразд. Я сказав про це нашому федеральному канцлерові панові Гельмуту Колю.

Певен, приклад нашої роботи в Україні стане найпереконливішим для інших німецьких підприємців. Бо це приклад найбільшого на сьогодні інвестора в Україну.

У вас — величезні можливості. Країна в центрі Європи з 50-мільйонним населенням — це сила.

— Так, але в нас безліч проблем з реструктуризацією, оптимізацією економіки, із завершенням реформ.

— Згоден. Бачу. Але ми у ФРН наприкінці 40-х — на початку 50-х мали труднощі, дуже схожі на ваші. Ви, як і ми тоді, маєте головне — багато кваліфікованих людей. А це означає, що у вас є майбутнє. Водночас це й найкраща рекомендація для інвесторів. Кадри вирішують усе, чи не так? (пан Штабі усміхається).

— Дякую за добрі слова. І все ж таки хочу віддати належне економічній сміливості вашого концерну: ви прийшли з чималим капіталом в Україну. Разом з тим, гадаю, це розрахована сміливість. Так, у нас є стабільність. У нас нікому, слава Богу, не доводилося забиратися на танк, закликаючи до захисту «Білого дому», або приводити потім ті самі танки до «Білого дому» для його розстрілу. У нас ситуація —передбачувана і спокійна. І це, вважаю, впливає на інвесторів. І все ж таки як співробітник газети Верховної Ради не можу не запитати: чи змінилася для вас та інших інвесторів ситуація після прийняття Конституції України? Реакцію політиків ми знаємо, хотілося б дізнатися реакцію ділової людини.

— Так, ми теж зробили свої висновки. Аргументів за інвестиції в Україну додалося. Ми вважаємо, що з прийняттям Конституції і законів, які розвивають її положення, ваша бюрократія буде більш законослухняна і що її поменшає.

— Німеччина, згідно зі статтею 20 вашої Конституції, — соціальна республіка. Тобто і уряд, і бізнесмени зобов'язані піклуватися про робочі місця, про освіту, культуру, медицину, певні соціальні гарантії для населення. Чи переносить ваш концерн такі підходи і в Україну?

— Так, купуючи фабрики, ми робимо все для того, щоб робочі місця було збережено. Мало того, за короткий час реалізації наших проектів ми вже, як я казав, більш як 400 чоловік запросили до Німеччини і навчили на підприємствах нашого концерну. Технологія, найновіше обладнання —усе вони освоїли. І тепер їхня праця сприятиме піднесенню престижу і власне українських марок продукції, і тут на високому рівні вироблятиметься продукція відомих міжнародних марок. Наприклад, такі стратегічні марки, як «Вест» і «Давидов». Автор останньої, до речі, народився в Києві. У Західній Європі в нашій компанії зайнято більш як 12 тисяч чоловік. Наш річний оборот становить 12 мільярдів німецьких марок. Тепер до цього потенціалу додаються підприємства в Україні.

— Перелічімо, що матиме Україна від такої співпраці. Вигод вашого концерну не торкатимемося. Якщо ви сюди прийшли і розвиваєте діло, отже, вони є.

— Справді, вигода обопільна. Ми не альтруїсти. А Україна від такої співпраці мала і ще більше матиме: надійні робочі місця, людей, навчених експлуатувати найсучасніше обладнання, податкові надходження (для тих самих соціальних програм). Крім того, наші підприємства в Україні поставлятимуть продукцію і на український ринок, і до сусідніх країн. А це також приплив валюти в Україну. Між іншим, «Давидов» — найдорожчі цигарки в світі.

Уже сьогодні ми створили в Україні дві тисячі робочих місць, що я вже казав.

Скажу так: цивілізованій країні байдуже, кому належить підприємство. Важливо, щоб воно виконувало передбачені місцевим законодавством умови — екологічні та інші вимоги, давало робочі місця і платило податки державі, на території якої розташоване. Загалом неважливо, чия кішка, важливо, погано чи добре ловить вона мишей.

Ще раз нагадаю ту обставину, яку важко переоцінити: якщо ми успішно працюємо на українському ринку, то ми про це розповідаємо. І це найкраще підтвердження закликам ваших політиків до Заходу — приходьте в Україну з інвестиціями. Сам наш приклад переконує. Адже й у нас є скептики: побачимо, мовляв, як в Україні підуть справи, потім подумаємо... Але ж і справи підуть тим краще, чим раніше прийдуть інвестиції. Тут усе взаємопов'язано. У вас були великі успіхи в технологіях, але вони були спрямовані на ВПК, а сучасних технологій для мирної продукції мало. Вам треба виробляти товар, конкурентоспроможний на світовому ринку. Кадри для цього є. Потрібні лише технології, обладнання. А для цього — інвестиції. Тоді Україна займе гідне місце в Європі і світі. Отож, ми вам потрібні. І ви нам потрібні, бо ви — нові ринки для нас. Ми взаємно даємо імпульси розвиткові.

— У мене — останнє запитання. Для багатьох інвесторів проблема в тому, що наші підприємства на своїх плечах несуть соціальну сферу: дитячі садки, школи, лікарні, курорти. Це збільшує собівартість продукції, робить її неконкурентоспроможною.

— Тут ваш парламент та уряд мають визначитися. Створити оптимальне податкове середовище. Головне, мені здається, забезпечити високу зарплату працівникам і пристойні пенсії. І подивитись, які соціальні запити людина може задовольняти за власний рахунок, а які на тому чи тому етапі треба перекласти на плечі центральних і місцевих органів, що спираються на зібрані податки. Кожний, гадаю, має займатися своєю справою: підприємець — виробництвом, а власті та соціальні служби — освітою, охороною здоров'я та всім іншим.

Розмову вів Вадим БІЛУН.

Арбітражний суд Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ВАТ «Страхова компанія «Алькона» 07.08.96 порушив справу № 9/74-б про банкрутство МП «Ленвіт» (252150, Київ, вул. Червоармійська, 73, кім. 14, розрахунковий рахунок № 468150 в Укрексімбанку, м. Київ, МФО 322313).

Кредитори та можливі санатори можуть звертатися до суду протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Житомирської області (262014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу № 7/286 про банкрутство ВАТ «Житомирінвест», реквізити якого: 262029, м. Житомир, вул. Чапаєва, 21, р/р 289401, МФО 311012 в Житомирській дирекції банку «Україна». Претензії кредиторів або заяви санаторів арбітражний суд Житомирської області приймає в місячний термін.

Открытое акционерное общество «Одесский углекислотный завод»

извещает своих акционеров о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 15 ноября 1996 года в 14.00 по адресу:

Одесса, ул. Степовая (Мизикевича), 28, кинотеатр «Серп и Молот».

Повестка дня:

1. Доклад Председателя правления о результатах приватизации Общества.
2. Принятие новой редакции Устава Общества и других внутренних документов.
3. Выборы Председателя правления, а также наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
4. Разное.

Регистрация акционеров (их представителей) будет производиться с 10.00 до 14.00.

При себе иметь паспорт, свидетельство о рождении детей (в случае, если они являются нашими акционерами), сертификат акций.

В случае невозможности личного участия в собрании, акционер может передать право голоса другому лицу по доверенности.

Правление ОАО «Одесский углекислотный завод»

Тел./факс: (0482) 33-33-65

Баланс ЗІФ першого українського приватизаційного фонду на 1 липня 1996 року

АКТИВ на кінець звітного періоду	
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи:	
залишкова вартість	8182,8;
довгострокові фінансові вкладення (58)	250039,7.
Всього по розділу 1:	258222,5.
2. Запаси і витрати:	
залишкова вартість	6,4;
витрати майбутніх періодів (31)	9658,3.
Всього по розділу 2:	**9664,7.**
3. Грошові кошти, розрахунки та інші активи:	
за товари, роботи і послуги, строк сплати яких не настав (62,76)	1881639,6;
з бюджетом (68)	273,0;
розрахунковий рахунок (51)	22600,7;
валютний рахунок (52)	6641,5;
інші грошові кошти (54, 55, 56)	395696,6.
Всього по розділу 3:	**2306851,4.**
Баланс (сума рядків 070, 150, 320,330,340)	**2574738,6.**
ПАСИВ на кінець звітного періоду	
1. Джерела власних та прирівняних до них коштів:	
Статутний фонд (85)	3000,0.
Резервний фонд (88)	1844968,9.
Розрахунки з учасниками (75)	450083,6.
Нерозподілений прибуток звітного року (80)	2221,8.
Всього по розділу 1:	**2300274,3.**
2. Розрахунки та інші пасиви:	
за товари, роботи і послуги, строк сплати яких не настав (60,76)	151867,9;
з страхування (69)	83,8;
з бюджетом (68)	3119,4;
оплати праці (70)	197,1;
позабюджетних платежів (65)	247,6;
інші короткострокові пасиви	118948,5.
Всього по розділу 3:	**274464,3.**
Баланс (сума рядків 490, 530, 750)	**2574738,6.**

Арбітражний суд Запорізької області порушив справу № 5/3-259 про банкрутство радгоспу «Якимівський» (332260, смт Якимівка Запорізької області, вул. Садова, 9; розрахунковий рахунок № 406504 в Якимівському відділенні банку «Україна», МФО 313021, код ОКПО 00414641).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 330001, Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4.

В інформації про випуск акцій ВАТ «Кольоровий друк», опублікованій в № 169 від 14.09.1996р. таблицю в п. 1.1 розділу Б слід читати:

Категорія акцій	Номінальна вартість	Обсяг емісії	
		кількість шт.	сума крб.
Прості іменні	305000	114314	34865770000

У номер

● Івано-Франківськ

Зібралися гуцулоньки

Три дні у Яремчі проходив Другий всесвітній конгрес гуцулів, проведення якого зініціювали міська рада народних депутатів та Всеукраїнське об'єднання товариства «Гуцульщина». На свято приїхали делегації з північної Буковини, Закарпаття, Росії, Молдови, Румунії, Чехії, Словаччини, Угорщини, Польщі, української діаспори з Європи та Америки.

Різноманітною і насиченою була програма форуму. Після урочистого відкриття конгресу в Народному домі мером Яремчі Михайлом Колімбровським відбулася науково-практична конференція «Екологічні передумови розвитку рекреації на Гуцульщині», пройшов об'єднавчий з'їзд громад Гуцульщини і діаспори.

● Чернігів

УТ-1 та УТ-2 і для глибинки

У Новгороді-Сіверському Чернігівської області відкрито телецентр «Сіверський». Значення цієї події для північного куточка Придесення дуже велике: нарешті місцева телеапаратура зможе приймати чітке зображення програм УТ-1 та УТ-2. Функціонуватиме й телестудія, яка інформуватиме мешканців про новини району.

● Запоріжжя

Сівба: проблеми ті самі

Здавши на хлібоприймальні пункти 200,1 тисячі тонн зерна нового врожаю, запоріжці виконали державне замовлення з продажу хліба державі.

Виконавши першу заповідь перед державою, хлібороби Таврії приступили до сівби озимих, щоб закласти добру основу майбутнього врожаю. На сьогодні з запланованих 600 тисяч гектарів насіння покладено у грунт на площі трохи менше, як 300 тисяч гектарів. Як і в минулі роки відчувається гостра нестача добрив, яких є лише 25—28 відсотків від необхідного, не вистачає ПММ і насіння. Але землероби області мають намір до 25 вересня, тобто у найкращі агротехнічні терміни, завершити сівбу озимих культур, — повідомляє Укрінформ.

● Львів

Дністру поставлять діагноз

Діагностику однієї з найважливіших водних артерій України здійснить наукова експедиція в рамках міжнародного екологічного проекту «Дністер-96», що взяла старт у Турківському районі на Львівщині. Її ініціатори — наукові інститути Академій наук України та Молдови та міністерства екологічної безпеки двох сусідніх країн. Після комп'ютерної обробки результатів досліджень буде складена цілісна характеристика сучасного стану Дністра.

Спорт

Свято під парасолькою

Минулі вихідні у нашій країні пройшли під гаслом Дня фізкультурника. Навіть холодна, дощова погода не вплинула на запал його учасників. Зрозуміло, що центром подій стала столиця. У Києві на стадіоні «Спартак» відбулася робітнича Спартакіада. З майдану Незалежності стартував масовий легкоатлетичний пробіг. На Русанівській затоці змагалися веслувальники. А на її набережній відбувся парад військово-спортивної техніки Товариства сприяння обороні України, спортивних автомобілів різних типів, показові змагання з картингу.

І так по всій Україні від Волині — до Луганщини, від Чернігівщини —до Криму відбулися старти здоров'я і наснаги.

У ці святкові дні стартував і хокейний сезон. У першому турі чемпіонату Східно-Європейської хокейної ліги (СЄХЛ) зустрілися київські клуби «Сокіл» та «Крижинка». Перший переконливо переміг в обох поєдинках — 7:1 та 6:1.

Ну, а головна увага була прикута, звісно, до футболу. Щоправда, команди першої ліги зіграли 11-й тур першості країни ще в п'ятницю: **Зоря—Дніпро. 6:0.** Малигін, 13, Малишенко, 31, 33, 75, Співак, 43, 77. **Сталь—Металіст. 2:1.** Чайка, 32, 74— Карабута, 58. **Буковина—Верес. 0:0. Кристал—Волинь. 3:2.** Кіцак, 12, 32, Ятін, 58 — Бойчишин, 72, Гащин, 74, з пенальті. **Поліграфтехніка—СК Одеса. 2:0.** Чернишенко, 40, Максимов, 85. **Металург Н—СК Миколаїв. 1:3.** Шашкевич, 90 — Гузенко, 18, 24, 61. **Динамо-2—Хімік Ж. 3:1.** Гусін, 19, 27, з пенальті, Продан, 75 — Якубовський, 31. **ЦСКА-2—Поділля. 3:0.** Митанчук, 40, Ткаченко, 63, Вус, 80. **Хімік С—Закарпаття. 2:1.** Сушко, 23, з пенальті, Наумов, 42 — Гулий, 65. **Металург Д—ФК Львів. 2:0.** Жигулін, 71, з пенальті, Севидов, 81. **Нафтовик—Металург М. 5:1.** Таргонський, 5, Лукаш, 8, 74, Амілехін, 19, Леш, 59 — Богатирьов, 29. **Явір—Шахтар. 2:0.** Костюков, 88, Захаряк, 89.

Клуби вищої ліги провели сім матчів 8-го туру національного чемпіонату: **Ворскла—Торпедо. 2:0.** 10 000. 1:0 Чуйченко, 26, 2:0 Чуйченко, 73. **Динамо-Нива Тр. 1:0.** 500. 1:0 Лужний, 82. **Кривбас—Шахтар. 1:3.** 2000. 1:0 Попович, 15, 1:1 Матвеєв, 43, 1:2 Пацхверія, 72, 1:3 Ковальов, 83. **Прикарпаття—Карпати. 1:2.** 6000. 1:0 Зав'ялов, 1:1 Колесник, 88, 1:2 Колесник, 90. **Чорноморець—Таврія. 5:1.** 3500. 1:0 Зотов, 21, 2:0 Мізін, 35, 3:0 Гусейнов, 48, 4:0 Ковалець, 73, 5:0 Мглинець, 86, 5:1 Фурсов, 88. **Дніпро—Зірка-НІБАС. 4:0.** 2000. 1:0 Шаран, 9, 2:0 Бєлкін, 35, 3:0 І. Корпонай, 35, 4:0 Нагорняк, 82. **ЦСКА—Металург. 2:1.** 2000. 1:0 Яремко, 41, 2:0 Закарлюка, 65, 2:1 Бабій, 82.

Матч Нива Вц—Кремінь відбудеться сьогодні.

Динамо — 21 очко, Чорноморець — 19, Ворскла — 18, Дніпро — 17, Шахтар — 14, Карпати — 13, Металург — 12, Торпедо, Таврія, Зірка-НІБАС — по 10, Нива Тр — 9, ЦСКА — 8, Нива Вц— 6, Кривбас, Кремінь — по 4, Прикарпаття — 2.

Лідери, мов домовилися, перемогли. Хоча не всім вони далися легко. Скажімо, київські динамівці перевагу над тернопільцями здобули в муках. Звичайно, «Нива» — не «Ксамакс», але подоляни захищалися дуже грамотно й упевнено. А їхні контратаки, які очолював головний граючий тренер Ігор Яворський, часом були дуже гострі. Господарі, на жаль, не показали, що вміють легко ламати захисні мури суперника. Лише одного разу їм усміхнулася доля. Після подачі кутового з правого флангу майстерно зіграв головою Олег Лужний, який знаходився біля ближньої штанги.

А от інший київський колектив — ЦСКА, схоже, виходить із чорної смуги невезіння. Приймаючи солідного суперника — «Металург» із Запоріжжя, — армійці продемонстрували досить змістовну гру. Щоправда, у складі гостей з різних причин були відсутні провідні виконавці Лучкевич та Маркін. Але решта гравців «Металурга» повинні були підтвердити свій клас. Утім, це їм вдалося лише під завісу матчу, коли Олександр Бабій метрів з 40 (!) забив гол. Решту часу на полі домінував ЦСКА, який діяв натхненно і залюбки. Красивий гол потужним ударом здалеку забив у першому таймі Володимир Яремко. А в другому Сергій Закарлюка, на якого вже поклали око тренери олімпійської збірної, зі своєї половини поля, пройшовся лівим флангом, мов бульваром, а потім, знаходячись у штрафній гостей, пробив з носака — 2:0.

Одне слово, підопічні Володимира Лозинського зіграли добре. А ще й подарунок зробили на день народження одному із своїх тренерів Геннадієві Литовченку.

У Івано-Франківську відкривали новий чудовий стадіон «Рух». Але піднесеного настрою уболівальники, на жаль, не відчули. Поміркуйте самі. Місцева команда до 88 хвилини вигравала у «Карпат». Але за дві хвилини, що залишилися «Прикарпаття» пропустило два м'ячі, які провів Вадим Колесник. Перед цим відбулися ще події, неприємні для іванофранківців: на 73-й хвилині Андрій Зав'ялов не реалізував пенальті, а досвідченого Ярослава Ватаманюка вивели з поля на 83-й хвилині.

Серед помітних подій туру — два м'ячі, які забив полтавчанин Сергій Чуйченко. Гол форварда «Шахтаря» Олега Матвеєва у ворота криворіжців був його 50-им м'ячем у матчах чемпіонатів України.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Спільні збори засновників акціонерного товариства «Футбольний клуб «Динамо» (Київ)» з метою дотримання належної дисципліни в команді і створення сприятливого клімату встановили головному тренерові Йожефу Сабо тримісячний строк для наведення порядку і відновлення дисципліни в колективі. Йому надано необмежені повноваження з правом застосування дисциплінарних та фінансових санкцій до футболістів, тренерів, обслуговуючого персоналу аж до відрахування їх з команди без узгодження з керівництвом і радою клубу.

Подай на щастя руку мені...

Життя — це низка перешкод, які треба постійно долати. Будьмо разом і здолаймо! — закликали підростаюче покоління Київська міська держадміністрація, Управління у справах молоді, Соціальна служба для молоді, Спілка дитячих та юнацьких організацій Києва та Національна радіокомпанія України, зібравшися на схилах Дніпра на традиційному благодійному святі «Юнь Києва запрошує».

У дорослих організаторів свята, певно, прокинулися ностальгійні настрої. Місцем дійства обрали улюблений парк киян, пригадали й про паркову естраду. Глядачами і учасниками концертної програми стали переважно діти. На літню сцену вийшли дитячі ансамблі та виконавці, переможці конкурсу фонограм «Сім, Сім», що його проводить Національне радіо України, фестивалів «Зірки твої, СПОКу», «Повір у себе», «Базарчик-96». А для завзяття були відзнаки й подарунки, виступи сучасних «зірок» української естради.

У свою чергу, діти — СПОКівці, тобто члени Спілки дитячих та юнацьких організацій, разом з учнями київських шкіл-інтернатів затіяли «Велику гру». Гру на кмітливість, спритність, силу. Найамбіційніші мали шанс потрапити до «Книги рекордів Гіннесса» (щоправда, поки що СПОКівської), вигравши у вельми строкатих категоріях, на які лише спромоглася фантазія: ерудит, довговолоска, найуважніший, найбалакучіший, відсутність чи наявність гудзиків на одежі...

На щастя, події у столичному Центральному парку відпочинку не позначилися ностальгією за пам'ятним піонерським минулим, зльотами чи «Зірницями». Хоча б тому, що зібралися учасники свята з доброї волі. Ті, хто об'єднався в дитячих організаціях, щоб набути нових навичок, знань та вміння, хто хоче бути поряд з однодумцями чи знайти нових друзів, простягнувши руку допомоги, на яку чекають у самотності великого міста.

Юліана ШЕВЧУК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 237069.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311171.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.